

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121572050
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121572050.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej v právnej veci starostlivosti o maloletú O. W., nar. XX.XX.XXXX, maloletá bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky: J. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. X., X. X., právne zastúpenej Y. Y. T., H. so sídlom U. XX, X. X. a otca: N. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX, T., právne zastúpeného T. V. U., H. so sídlom Y. W. . 7, X. X., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/151/2021-101 z 12.04.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch II., III. a VII. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie upravil práva a povinnosti rodičov k maloletej O. W. tak, že:

- I. Maloletá O. W., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.
- II. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou O. W., nar. XX.XX.XXXX každý štvrtok v čase od 15:00 hod. do 16:00 hod. v S. B. v X. X., B. U. XX, X. X., a to vždy za prítomnosti matky.
- III. Matka je povinná v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej v S. B. v X. X., B. U. XX, X. X..
- IV. Matka je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť.
- V. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej O. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 110 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.01.2022.
- VI. Zameškané výživné za obdobie od 01.01.2022 do 12.04.2022 na maloletú O. W., nar. XX.XX.XXXX vo výške 120 eur súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v 10 eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení č o i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- VII. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenia Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) upravujúcich rodičovské práva a povinnosti. Maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky vzhľadom na to, že matka má vytvorené vhodnejšie podmienky pre zdravý fyzický a psychický vývoj dieťaťa. Styk otca s maloletým dieťaťom upravil v rozsahu 1 hod. týždenne v S. B. v X. X., vždy za prítomnosti

matky vzhľadom na vek maloletej, právoplatnú úpravu styku s maloletou L. W. v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 38P/45/2021, ale najmä vzhľadom na správanie sa otca k matke, ktorý bol odsúdený na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov pre prečin nebezpečného vyhrážania, prečin nebezpečného prenasledovania a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia s uloženou povinnosťou nepriblížiť sa k matke maloletého dieťaťa na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, s výnimkou priblíženia sa v prípadoch stretávania sa s maloletými deťmi, a tiež podrobenie sa poradenskopsychologickému procesu s matkou. Styk otca s maloletými podľa názoru súdu si vyžaduje aj osobnú prítomnosť matky a vzhľadom na správanie sa otca k matke v minulosti je potrebné, aby styk prebiehal za prítomnosti tretej osoby v S. B. v X. X.. Vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej uložil v sume 110,- Eur mesačne s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby, teda otca maloletého dieťaťa. Zameškané výživné okresný súd vypočítal od 01.01.2022 vzhľadom na dobrovoľné prispievanie výživného na maloletú od jej narodenia vo výške 70,- Eur mesačne. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP (zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok).

3. Proti rozsudku okresného súdu, a to voči výroku II. a III. podal odvolanie v zákonnej lehote otec maloletého dieťaťa. Poprel, že by nejavil záujem o maloletú dcéru. Uviedol, že stretávanie bolo obmedzené v dôsledku skutočnosti, že absolvoval ústavnú liečbu v čase od novembra 2021 do februára 2022, kedy bol hospitalizovaný v S. L.. Poukázal na vyjadrenie matky na pojednávaní, že vzťahy s otcom sa zlepšili a otec sa s deťmi stretáva. Mal za to, že súd by mal zvážiť širší záujem dieťaťa, ktorým je naplnenie cieľov jeho riadnej výchovy a urobiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa vzťah medzi otcom detí a deťmi samotnými prehĺbil a zintenzívnil. Za nespravodlivé považoval určenie rozsahu styku maloletej O. s otcom v tom istom čase, v akom sa realizuje styk otca s maloletou L.. Vykonaným dokazovaním neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by vylučovali jeho styk v rozsahu, ako požadoval. V tejto súvislosti poukázal na rodičovské práva upravené aj v Dohovore o právach dieťaťa. Širšieho styku sa domáhal aj vzhľadom na to, že si plní vyživovaciu povinnosť riadne, okrem toho matke robí nákupy potravín, mlieka, plienok, oblečenia a potrebných vecí pre deti, pričom tieto skutočnosti neboli zahrnuté do dokazovania. Má za to, že je nevyhnutné, účelné a dôvodné, aby v záujme zachovania puta medzi otcom a dieťaťom upravil súd styk otca v širšom rozsahu, aby nedošlo k odlúčeniu otca od dcér. Navrhol preto zmeniť rozsudok okresného súdu vo výroku II. a III. a upraviť styk otca s maloletou tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párnny týždeň v kalendárnom roku v utorok a štvrtok a v nedeľu v čase od 11.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu a v sobotu v čase od 11.00 hod. do 18.00 hod. (Zrejme omylom v odvolaní spísaným právny zástupcom otca na strane 3 odvolania prvý odsek bolo konštatované zamietnutie návrhu na zverenie maloletého T. do osobnej starostlivosti otca z dôvodu, aby nedošlo k prerhnutiu vzájomného puta medzi otcom a synom a tiež v petite odvolania zrejme omylom bola uvedená eventualita zrušenia rozsudku okresného súdu vo výroku I. až III. a vo výroku V., kde uvedená chyba v odvolaní vznikla zrejme kopírovaním ustanovení odvolania patriaceho do iného konania.)

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí a rodiny vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Mal za to, že súd plne rešpektoval záujem maloletých detí s prihliadnutím na ich vek a odôvodnené potreby.

5. Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení sa k odvolaniu otca uviedla, že na jednej strane otec uvádza, že určený styk s maloletou O. je preňho nepostačujúci, pričom na druhej strane aj tento styk, ktorý je upravený súdnym rozhodnutím, otec riadne nevyužíva. Od doručenia rozsudku sa mal realizovať cca trikrát, pričom otec ani neoznámil, že sa stretnutia v S. B. nezúčastní. Matka má tiež dôvodné podozrenie, že otec opätovne užíva psychotropné látky. Z tohto dôvodu nie je jasné, čoho sa otec vlastne domáha a z akého dôvodu by mu mal byť umožnený styk pri širšom rozsahu, keď ani určený styk v minimálnom rozsahu nevyužíva, s čím má matka spojené iba zbytočné starosti, keď sa musí s dvomi maloletými deťmi na presne určený čas dostaviť do S. B., pričom otec nie je schopný ani vopred oznámiť, že sa na stretnutie nedostaví. Čo sa týka uloženého styku, súd zohľadnil skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 57/60/2021 zo dňa 01.04.2022 bol otec maloletej odsúdený na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov pre prečin nebezpečného vyhrážania, prečin nebezpečného prenasledovania a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a zároveň mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej (matke) na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, s výnimkou priblíženia sa v prípadoch stretávania sa s maloletými deťmi a tiež podrobenia sa poradenskopsychologickému procesu s poškodenou. Matka tiež poukázala na to, že vzhľadom na

vek maloletej O. je v prvom rade nenahraditeľná matka, pričom nikto sa nesnaží otca od maloletého dieťaťa izolovať, avšak prítomnosť otca maloletá určite viac ocení vo vyššom veku, pričom momentálne je na vytvorenie puta a citovej väzby medzi maloletým dieťaťom a otcom postačujúci styk určený v rozsudku. Pokiaľ otec nesúhlasil s námietkou, že styk s maloletou O. nemá prebiehať v rovnakom čase ako s druhou dcérou maloletou L., túto námietku matka považuje za bezdôvodnú, nakoľko styk s maloletými deťmi by mal byť upravený spravidla v rovnakom rozsahu aj z dôvodu vytvárania a upevňovania súrodeneckých vzťahov. Na základe uvedených skutočností navrhla rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v § 111 a nasl. CMP.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neupravuje inak.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP:

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov v rozsahu podaného odvolania, s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti, najmä vo vzťahu k námietkam uvádzaným odvolateľom (otcom maloletého dieťaťa) v odvolaní.

11. Otec maloletého dieťaťa (odvolateľ) odvolaním napadol rozsudok okresného súdu len v rozsahu, čo sa týka úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Odvolací súd pri preskúmaní rozhodnutia okresného súdu bez viazanosti rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi nezistil vady rozsudku, ako ani vady procesných podmienok v konaní pred súdom prvej inštancie, preto sa zameril len na námietky otca uplatnené v odvolaní proti rozsudku okresného súdu vo vzťahu úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

12. Pokiaľ súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov (matke), potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom (otcom) v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená. Aj podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodárnymi orgánmi. Samotná úprava styku s dieťaťom však nemôže obchádzať a ignorovať určité skutočnosti vyplývajúce z konkrétneho prípadu. Pri úpravách práv a povinností k maloletým deťom vždy sa prihliada na „záujem maloletého dieťaťa“, pričom tento záujem je potrebné chápať čo najextenzívnejšie. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa.

13. Pri úprave styku otca s dieťaťom okresný súd správne prihliadol nielen na vek maloletého dieťaťa, ale musel vziať do úvahy aj správanie sa otca maloletého dieťaťa k matke dieťaťa, pričom takéto správanie sa deti vždy vnímajú a prežívajú a vzhľadom na to, že otec maloletého dieťaťa bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/60/2021 zo dňa 01.04.2022 odsúdený na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov pre prečin nebezpečného vyhrážania, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a zároveň mu bola okrem iného uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej (matke maloletého dieťaťa) na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, s výnimkou priblíženia sa v prípadoch stretávania sa s maloletými deťmi O. a L., a tiež podrobenia sa poradenskopsychologickému procesu s poškodenou (matkou detí). Uvedenú skutočnosť nebolo možné ignorovať. Samotný otec maloletého dieťaťa v odvolaní konštatoval, že absolvoval ústavnú liečbu v čase od novembra 2021

do začiatku februára 2022, kedy bol hospitalizovaný v centre pre liečbu drogových závislostí, a tak aj vzhľadom na dôvodné podozrenie matky maloletých detí, že otec opätovne užíva psychotropné látky, úprava styku otca s maloletým dieťaťom v minimálnej miere hodinu týždenne na neutrálnej pôde (v S. B. v X. X.) za prítomnosti tretej osoby a vždy za prítomnosti matky dieťaťa nepovažuje odvolací súd za obmedzenie rodičovských práv otca. Uvedené skutočnosti sú tak závažného charakteru, že je potrebné, aby styk otca s maloletým dieťaťom (nielen s O. ale aj L.) bol realizovaný postupne, aby maloleté deti dokázali prijať otca ako rodiča a postupne si budovali k nemu vzťah. Odvolací súd nespochybňuje, že styk otca s maloletými deťmi (nielen s O., ale aj s L.) a schopnosť otca podieľať sa na výchove detí je cieľom otca, avšak netreba zabúdať na samotný záujem maloletých detí. Z tohto dôvodu okresný súd správne určil úpravu styku otca s maloletou O. v rovnakom rozsahu a v rovnakom čase, a teda za rovnakých podmienok, ako s maloletou L. W., ohľadne ktorej k úprave práv a povinností rodičov k deťom došlo rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/45/2021-182 z 05.10.2021, kedy úprava styku otca s maloletou L. bola stanovená rovnako na každý štvrtok v čase o 15.00 hod do 16.00 hod. v S. B. v X. X., a to vždy za prítomnosti matky. Odvolací súd nespochybňuje ani dobrú vôľu otca podieľať sa riadne na výžive maloletých detí plnením si vyživovacej povinnosti, a to aj nad rámec uloženého výživného (zakupovaním potrebných vecí) a nespochybňuje ani jeho dobrý úmysel podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa (oboch detí) aj v rámci širšieho styku, avšak otec musí v prvom rade preukázať svoju psychickú pripravenosť v plnom rozsahu využívať rodičovské práva, a to jednak zbavením sa závislosti na psychotropných látkach (čo sa mu čiastočne darí aj absolvovaním liečby v S. L.), ako aj zlepšením vzťahov s matkou maloletých detí tak, aby bola opätovne vybudovaná vzájomná dôvera medzi rodičmi maloletých detí, ktorá sa odzrkadlí aj vo vzťahu medzi deťmi a otcom.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti za vecne správne, súdne úvahy založené na vykonaných dôkazoch, spravodlivé, v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa, preto bol rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdený (rozsudok okresného súdu vo výrokoch II., III.) ako aj v závislom výroku o trovách konania (výrok rozsudku VII.).

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie) v nadväznosti na § 52 CMP (žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).